

Com tutoritzar un

TFG amb ApS?

Guia pràctica

[ApS] Aprenentatge Servei
Universitari
UAB

Fundació
Autònoma Solidària

UAB CAMPUS

PROFESSORAT

Sumari

1.	Què és l'ApS	3
2.	Per què formar part del programa de TFGs ApS?	4
3.	Què t'aporta tutoritzar TFGs amb ApS?	5
4.	Fases del procés	6
5.	Qui fa què?	8
6.	Eines que utilitzaràs	15
7.	Preguntes freqüents	17

1. Què és l'ApS?

És una **proposta educativa** on les persones estudiants es formen, mitjançant la **participació**, en un projecte orientat a **resoldre una necessitat real** en una comunitat i millorar, així, les condicions de vida de les persones o la qualitat del medi ambient.

- ▶ Fer ApS potencia **un aprenentatge significatiu i competencial** a partir de la pràctica real. A més, incrementa l'autonomia, la responsabilitat i la creativitat en l'aprenentatge, la qual cosa fa que s'afavoreixi la sensibilització sobre temes de justícia social.
- ▶ D'altra banda, actualitza i enriqueix la docència i la recerca a la universitat i la connecta amb la societat, de manera que **potencia el treball en xarxa amb altres agents socials**. Es tracta, doncs, d'una proposta educativa que fomenta la responsabilitat social de la institució universitària.

2. Per què formar part

del programa de TFGs ApS?

Perquè...

- ▶ Potencia l'aprenentatge significatiu i competencial a partir de la pràctica real.
- ▶ Incrementa l'autonomia, la responsabilitat i la creativitat en l'aprenentatge.
- ▶ Afavoreix la sensibilització sobre els ODS i la justícia global per respondre a reptes globals.
- ▶ Actualitza i enriqueix la docència i la recerca a la universitat.
- ▶ Connecta la universitat amb la societat i potencia el treball en xarxa amb altres agents socials.
- ▶ Fomenta la responsabilitat social de la institució universitària.

3. Què t'aporta tutoritzar TFGs amb ApS?

! Què t'aporta...

- ▶ Et permet connectar la docència amb les altres dues missions de la universitat: responsabilitat social i recerca.
- ▶ Afavoreix el rol docent de facilitador de l'aprenentatge que impulsa l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES).
- ▶ T'ofereix l'oportunitat d'innovar incloent metodologies actives a la docència.
- ▶ Facilita la formació i l'avaluació per competències.
- ▶ Afegeix una nova dimensió a docència i a la recerca, gràcies a la col·laboració amb organitzacions externes.
- ▶ Proporciona retroalimentació sobre l'impacte de la docència en un context real.

4. Fases del procés

gener - març

Manifestes l'interès per tutoritzar un TFG ApS

Fase 1 **SORGEIX INTERÈS**

- Tens interès en participar en un projecte ApS que doni resposta a una necessitat real amb la col·laboració d'una entitat sense ànim de lucre o una institució pública.

febrer - setembre

Revisió i publicació de propostes

Fase 2 **COM TUTORITZAR TFGS AMB APS**

1. Escollint algun dels reptes proposats per les mateixes entitats.
2. Fent una proposta de TFG a través del formulari de tutors/es que es troba a la pàgina web ApS de la UAB.
3. Proposant al llistat de propostes de TFG de la teva facultat un tema obert amb el segell [ApS].

Fase 3 **ASSIGNACIÓ D'ESTUDIANTS APS**

- Procés d'assignació de les persones estudiants que volen fer TFG ApS.

octubre - abril

Tutorització i seguiment del TFG

Fase 4 **PRIMER CONTACTE**

- La persona representant d'ApS de la teva Facultat, ha de comunicar a l'Oficina ApS la correspondència entre les 3 parts implicades amb el TFG ApS.
- L'Oficina fa el contacte inicial amb les 3 parts per enviar el model de conveni ApS, per tal que valoreu si cal formalitzar-lo.

Fase 5 **DESENVOLUPAMENT TFG**

- Estàs en contacte amb l'estudiant per atendre qualsevol dubte del procés, amb l'entitat i l'Oficina ApS per actualitzar sobre el seguiment.

maig - setembre

Tancament: avaluació i reconeixement

Fase 6 **VALORACIÓ FINAL**

- L'Oficina ApS farà arribar a l'estudiant i entitats el formulari de valoració final.
- A partir d'aquí, organitzes una trobada de valoració amb l'estudiant i entitat.

Fase 7 **FITXA APS**

- La persona tutora és l'encarregada d'omplir la fitxa ApS i enviar-la a l'Oficina ApS. Aquesta fitxa és imprescindible per aconseguir el reconeixement acadèmic per les persones tutores i perquè l'estudiant es pugui presentar als premis TFG ApS.

Fase 8 **RECONeixEMENT**

- El TFG ApS que has tutoritzat és validat pel grup de persones experts en ApS de la UAB a partir de la fitxa ApS i des de l'Oficina ApS es gestiona el reconeixement acadèmic corresponent.

5. Qui fa què?

5.1. Persona tutora UAB

Fase 1 **SORGEIX INTERÈS**

Tens interès en tutoritzar un projecte ApS orientat a resoldre una necessitat real per poder millorar la qualitat de vida de les persones i/o la del medi ambient.

Fase 2 **COM TUTORITZAR TFGS AMB APS**

A l'hora d'iniciar un TFG ApS, ho podràs fer de diferents maneres:

1. Escollint algun dels **reptes o necessitats proposades per les mateixes entitats**, que la persona representant d'ApS de la teva facultat et farà arribar prèviament a la creació del llistat de TFG del teu grau.
2. **Fent una proposta de TFG ApS a través del formulari de persones tutores** que trobaràs a la pàgina web ApS UAB
3. **Proposant al llistat de propostes** de TFG de la teva facultat un tema obert amb el segell **[ApS]**, per tal de definir la proposta i l'entitat col·laboradora juntament amb l'estudiant que se t'assigni.

Fase 3 **ASSIGNACIÓ D'ESTUDIANTS APS**

Comença el procés d'assignació de l'estudiant a tutoritzar. Les dates d'assignació depenen dels ritmes de cada facultat, però al voltant de **setembre-octubre** ja sol estar definit quins TFGs s'han assignat a l'estudiant i qui els tutoritza.

També és possible que algun/a estudiant amb qui tingueu contacte o no, mostri ganes de fer el seu treball TFG amb metodologia ApS i us ho faci saber de cara a l'assignació.

Fase 4 **PRIMER CONTACTE**

Una vegada assignat/da l'estudiant que tutoritzaràs, hauràs d'**informar a la persona** representant ApS de la teva Facultat sobre el nom, cognoms i contacte de:

1. La persona que tutoritzarà el TFG ApS.
2. L'estudiant que ha escollit fer el seu TFG amb ApS.
3. La persona referent de l'entitat col·laboradora (que prèviament l'Oficina t'haurà comunicat)

Fas la **primera reunió amb les 3 parts implicades**. En aquesta reunió és pacta el pla de treball del TFG entre l'estudiant, l'entitat i tu, i decideix si és convenient formalitzar el conveni de TFG ApS (recomanable). El model de conveni us l'haurà fet arribar l'Oficina ApS i/o el podeu trobar a la pàgina web d'ApS UAB.

Fase 5 **DESENVOLUPAMENT TFG**

Durant el desenvolupament del TFG, hauràs de:

- **Informar a l'Oficina de qualsevol incidència** que pugui ocórrer durant el procés.
- **Crear un bon clima** amb i entre l'estudiant i l'entitat
- **Fomentar l'autonomia de les persones estudiants:** mantenir el focus en l'aprenentatge, fer que valorin els riscos i oportunitats, capacitar-les per decidir...
- **Connectar amb la vida de les persones estudiants:** tenir en compte els seus interessos, gestionar l'aprenentatge, fer-lo significatiu i rellevant, relacionar-lo amb el seu entorn...

Fase 6 **VALORACIÓ FINAL**

Organitzes una **trobada de valoració final** amb l'estudiant i l'entitat. Aquesta trobada és molt important per possibilitar la reflexió conjunta sobre l'experiència realitzada, i explorar possibles vies de futur.

Fase 7 **FITXA APS**

Aquesta fitxa representa un **dels documents essencials** per poder validar l'experiència TFG amb ApS. Aquest document demana fer una descripció del TFG ApS desenvolupat, a la vegada que fa indicar els resultats sobre els diferents requisits que estableix la UAB per considerar un TFG amb ApS de qualitat. Així mateix, l'Oficina ApS us avisarà dels terminis per omplir-la i presentar-la.

RECONeixEMENT

EITFG ApS que has tutoritzat és **validat pel grup de persones experts en ApS de la UAB.**

L'Oficina és l'encarregada de gestionar el reconeixement acadèmic per a les persones que han tutoritzat TFGs amb ApS, i per tant, a final de curs serà necessari que l'Oficina hagi rebut tota la informació actualitzada sobre els TFG ApS que s'han desenvolupat al llarg del curs. Com a mecanisme per promocionar els TFGs en modalitat ApS, es donarà un reconeixement de 3h per cada TFG tutoritzat en aquesta modalitat. Aquest reconeixement es farà durant 3 anys, per a TFGs en ApS tutoritzats des del curs 2020-21 al 2022-23.

Qui fa què?

5.2. Estudiants

A TENIR EN COMPTE!

- L'estudiant és responsable de desenvolupar el TFG segons la temàtica escollida i l'entitat seleccionada o pactada entre vosaltres.
- Representes un rol d'enllaç amb l'Oficina ApS que s'encarrega del procés de seguiment dels TFG i amb les persones responsables de l'entitat, per tant, hauràs de mantenir a l'estudiant actualitzat/da.

Fase 4 i 5 | **PRIMER CONTACTE I DESENVOLUPAMENT DEL TFG**

Hauràs de facilitar els recursos i documents que calguin a l'estudiant (com per exemple, el conveni, si s'escau)..

Fase 6 | **VALORACIÓ FINAL**

L'Oficina ApS serà l'encarregada d'enviar a les persones estudiants i les persones representants de les entitats els enllaços per als **formularis de valoració**.

En aquest moment final, seràs l'encarregat d'organitzar **una trobada de valoració final** amb els tres agents.

Aquesta trobada ha de tenir l'objectiu de generar una reflexió conjunta de l'experiència realitzada i valorar l'impacte de l'ApS.

Qui fa què?

5.3. Entitats

A TENIR EN COMPTE!

Les persones representants de les entitats seran les encarregades de crear les condicions òptimes perquè l'alumnat pugui participar activament en benefici de la comunitat durant la realització del TFG.

Fase 5 | **DESENVOLUPAMENT DEL TFG**

Durant el desenvolupament del TFG has de mantenir el contacte amb l'entitat per poder fer el seguiment pertinent sobre el procés del TFG, i en qualsevol moment de dubte o incidència, pots notificar-ho a l'Oficina ApS.

5.4. Oficina ApS

Fase 2 **COM TUTORITZAR TFGS AMB APS**

Una vegada tens interès en tutoritzar un projecte orientat a resoldre una necessitat real, l'Oficina t'ofereix diferents vies perquè puguis tutoritzar els TFGs amb ApS.

- Davant les diferents maneres de tutoritzar TFGs amb ApS:
 1. Pots demanar a l'Oficina que demani més informació a l'entitat per tal que puguis valorar si el repte o necessitat que proposa, s'ajusta o no al que es podria fer amb un TFG.
 2. L'Oficina et pot ajudar a definir la teva proposta de TFG a partir del formulari de tutors/es, i t'ajuda a trobar una entitat per fer l'ApS, en cas que ho necessitis.
 3. Un cop tinguis l'estudiant assignat i comenceu a definir quin tipus de TFG ApS voleu fer, podeu demanar suport a l'Oficina ApS amb la cerca d'entitats, si cal.

Fase 4 **PRIMER CONTACTE**

Un cop fetes les assignacions de TFGs i enviada la informació de relació entre els tres agents, l'Oficina posa en contacte a les tres parts i envia el conveni per formalitzar-lo (si escau)..

Fase 6 **VALORACIÓ FINAL**

Convoques una reunió/sessió final d'avaluació amb les tres parts implicades i a continuació, **caldrà que informis l'Oficina** si sorgís informació important en aquesta sessió (possibles noves col·laboracions, continuïtat de l'ApS, impacte rellevant, etc.)

Fase 7 **FITXA APS**

L'Oficina ApS t'enviarà **la fitxa ApS que has d'omplir i retornar a la mateixa Oficina**, per tal que la pugui fer arribar al grup de persones expertes en ApS de la UAB perquè la validin.

Aquesta fitxa és un requisit indispensable per a validar l'experiència com a ApS. Els **terminis** concrets en els quals es pot retornar la fitxa, els especificarà l'Oficina.

RECONeixEMENT

L'Oficina gestiona el **reconeixement acadèmic** per a les persones que heu tutoritzat TFGs ApS. Per poder obtenir aquest reconeixement, caldrà **haver enviat la fitxa ApS** i que aquesta s'hagi validat pel grup de persones expertes en ApS.

Un cop estigui validada, es donarà un reconeixement de 3h per estudiant tutoritzat/da en aquesta modalitat. Aquest reconeixement es farà durant tres anys, per a estudiants tutoritzats/des des del curs 2020-21 al 2022-23.

6. Eines que utilitzaràs

▶ 1. PROPOSAR UTILITZAR PRÀCTIQUES DE REFLEXIÓ ALS ESTUDIANTS

Tècniques orientades a l'auto observació i autoavaluació crítica d'una acció o conjunt d'accions, amb la finalitat d'establir connexions entre l'experiència personal de qui les porta a terme, i les teories i valors que aquestes persones posen en joc.

Un exemple de pràctica de reflexió que podeu recomanar a les persones estudiants :

Diari de camp

Consisteix a redactar entrades en un diari de camp, analitzant l'experiència. Els continguts del diari es poden aprofitar per reflexionar de manera més focalitzada sobre diferents aspectes de l'experiència com ara el desenvolupament personal i professional, les relacions amb les persones ateses i amb les entitats o anàlisi de problemàtiques macro.

▶ 2. FORMULARIS

Formulari de la persona que tutoritza per fer propostes de TFG Aps

Una de les vies per tutoritzar un TFG amb ApS és suggerint entitats socials o institucions a través del [formulari que trobareu a la pàgina web](#)

3. CORREU ELECTRÒNIC

El correu electrònic serà la teva eina de comunicació principal entre els diferents actors, sobretot a l'hora de mantenir contacte i actualització amb l'Oficina .

4. PLATAFORMES ONLINE

A través de diverses plataformes com ara *Teams, Jitsi, Zoom* o *Skype* podreu mantenir el contacte i la comunicació entre els diferents actors, així com informar de qualsevol actualització i retroacció amb l'estudiant i l'entitat.

5. FITXA APS

Aquesta fitxa és un requisit imprescindible per poder validar l'experiència TFG amb ApS. Aquest document demana fer una descripció del TFG ApS desenvolupat, i indicar els resultats sobre els diferents requisits que estableix la UAB per considerar un ApS de qualitat. La fitxa la podeu trobar a la [web ApS de la UAB](#).

7. Preguntes freqüents

▶ Signar el conveni és obligatori?

No. Cal que entre les 3 parts implicades, es valori si cal o no signar el conveni. L'Oficina recomana signar-lo, especialment en els casos que les persones estudiants s'hagin de desplaçar a l'entitat o a algun lloc diferent per fer treball de camp.

▶ El conveni es pot signar de manera digital?

Sí. Acceptem tot tipus de signatures.

▶ Com tramitem el conveni?

Des de l'Oficina recomanem omplir-lo en la mateixa reunió i que sigui l'estudiant qui signi en primer lloc. A continuació us l'ha de fer arribar i vosaltres el passareu al o la representant ApS de la vostra facultat perquè faci el tràmit amb la gestió acadèmica, de manera conjunta amb la resta de TFGs ApS de la facultat. Per últim, un cop us l'hagi retornat, el firmarà l'entitat ja sigui perquè li envieu directament o perquè el passeu a l'estudiant perquè els hi porti. Un cop signat per les 3 parts, es fa arribar una còpia a cada una de les 3 parts així com a l'Oficina ApS.

▶ He d'assistir a totes les reunions entre estudiant i representant de l'entitat?

No, només és obligatori assistir a la primera reunió i a la reunió de tancament.

▶ Què passa si al final el TFG no acaba sent en metodologia ApS?

No passa res, és un TFG com un altre, simplement no caldrà omplir la fitxa ApS, ja que no es compliran els requisits que el converteixen en ApS.

▶ Hi ha algun exemple de TFG en metodologia ApS?

A la pàgina [web d'Aprenentatge Servei](#), trobareu tot un seguit d'experiències ApS que s'han dut a terme a l'UAB mitjançant la realització de Treball de Final de Grau o Màster

Testimonis

“És una experiència d’aprenentatge en la qual els estudiants prenen contacte amb una realitat social per desenvolupar els seus coneixements i competències però, al mateix temps, és un servei a la comunitat perquè respon a necessitats reals plantejades des de la comunitat i és, a més, una forma de compromís de la universitat amb el seu entorn.”

José Luis Lalueza,
professor
de la Facultat de Psicologia

“A nivell personal, aquesta experiència per a mi ha estat un abans i un després en la docència a nivell metodològic. M’ha obert un horitzó per poder interactuar, on l’alumnat pugui reflexionar sobre l’acció i pugui sentir-se molt més motivat a l’interactuar amb persones i veient els propis aprenentatges en un procés gairebé inconscient”

Mariela P. Aguayo,
professora
de la Facultat de Medicina

[ApS] Aprenentatge Servei
Universitari
UAB

**Fundació
Autònoma Solidària**

UAB CAMPUS

Amb el suport de:

